

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2026–2028

Sisällysluettelo

KÄYTTÖTALOUSOSA	2
SIVISTYSLAUTAKUNTA	2
Sivistystoimen hallinto	2
Perusopetuspalvelut	3
Varhaiskasvatuspalvelut	6
Kirjastopalvelut	11
Vapaa-aikapalvelut	13

KÄYTTÖTALOUSOSA

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

(tilivelvollinen: kunnanjohtaja)

Palvelusuunnitelma

Sivistystoimen hallinnon vaikuttavuus perustuu sujuvaan yhteistyöhön toimielinten, johtavien viranhaltijoiden ja palveluiden tuottajien kanssa.

Tavoitteena on laadukkaiden perusopetus-, varhaiskasvatus-, kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso-, vapaa-aikapalveluiden sekä vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen tuottaminen joustavasti ja taloudellisesti. Sivistyspalvelujen suunnittelussa otetaan ennakoivasti huomioon mahdolliset oppilasmäärän muutokset ja pidetään Lemi houkuttelevana kuntana tarjoamalla laadukkaita sivistyspalveluja. Toimivilla sivistyspalveluilla edistetään asukkaisten osaamista, hyvinvointia ja osallisuutta.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Sivistystoimen hallinto, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Panostamme hallinnon avoimuuteen ja tiedolla johtamiseen.	Toimiva sivistyksen hallinto. Keskusteleva lautakunta-työskentely ja hyvin valmistellut kokousasiat.	Itsearviointi

Sivistystoimen hallinto

Tuloarviot ja määrärahat (1 000 e)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Henkilöstökulut	-7,6	-6,5	-6,9	-6,9	-6,9
Palvelujen ostot	-1,5	-1,5	-3,3	-3,3	-3,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Muut toimintakulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintamenot	-9,5	-8,5	-10,7	-10,7	-10,8
Toimintakate (Netto)	-9,5	-8,5	-10,7	-10,7	-10,8

Tunnuslukuja

Sivistystoimen hallinto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokoukset	11	8	7	7	7
Käsittellyt asiat	72	60	60	60	60

Perusopetuspalvelut

(tilivelvollinen: rehtori)

Palvelusuunnitelma

Perusopetuspalvelujen tehtävänä on järjestää laadukasta ja oppilaslähtöistä opetussuunnitelman mukaista perusopetusta. Varhaiskasvatuksessa alkava ja läpi perusopetuksen kulkeva pedagoginen jatkuvuus taataan laatutyön, yhteisten koulutusten ja hankkeiden avulla. Lemin oppilasmäärät eivät ole vielä huomattavasti laskeneet, ja kouluverkko pysyy ennallaan. Tulevaisuudessa tulee harkittavaksi joustava esi- ja alkuopetus.

Tulosalueeseen kuuluvat koulujen yhteiset palvelut, Kuukanniemen koulu, Koulukeskus, sekä molempien koulujen ilta- ja iltapäivätoiminta.

Oppilaslähtöinen toiminta on kaiken perustana. Hyvä oppilaantuntemus ja positiivinen pedagogiikka mahdollistavat ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön toimimisen oppilaan parhaaksi. Onnistuminen tässä tehtävässä luo parhaat mahdollisuudet eheälle kasvulle ja perheiden hyvinvoinnille.

Ajalle tyypilliset mielenterveyden haasteet, oppimisvajeet, sekä asenneilmapiiriin koveneminen perusopetuksessa haastaa koulun resursseja jatkuvasti. Tuen tarvetta lisää myös sosiaalisen median runsas kulutus, jonka seurauksena mobiililaitteiden käyttöä on rajattu koulupäivien aikana. Hyvinvointialue on olennainen osa psykososiaalisten palveluiden tarjoajana ja yhteydenpito hyvinvointialueen suuntaan on tiivistä. Palveluresursseista kiinnipitäminen ja niiden valvominen on tärkeää. Hankkeiden avulla tuetaan oppilaiden sekä henkilöstön mahdollisuuksia kouluttautumiseen ja osallistavaan toimintaan, kuten kulttuuriin, liikkumiseen sekä hyvinvointiin.

Hallitusohjelman mukaisesti perusopetusta vahvistetaan. Osana perusopetuksen vahvistamista perusopetuksen tuntijakoon lisätään kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025 alkaen siten, että 1.- ja 3.- luokan äidinkielen opetusta annetaan kaksi (2) vuosiviikkotuntia ja 2.-luokan matematiikkaan yksi (1) vuosiviikkotunti.

Hallitus uudistaa perusopetuksen tuen 1.8.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on turvata riittävä tuki sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Uudistuksen myötä oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja oppilaan tarpeita vastaavasti. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien normeja puretaan. Perusopetuksen tuen uudistuksen yhteydessä tuen asiakirjojen määrää vähennetään.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Perusopetuspalvelut, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Tuemme ja mahdollistamme tapahtumia ja omaehtoisen toiminnan muotoja.	Koulutilojen hyödyntäminen harrastuksiin ja tapahtumiin. Esim. Lemin musiikkijuhlat	Koulutilojen varausmäärä. Koulun sali annetaan käyttöön ilmaiseksi musiikkijuhlaviikolla
Perusopetuksessa panostamme laadun ja sisällön kehittämiseen.	Tasavertainen ja laadukas opetus kaikille. Opetuksen laatu tasavertainen yksiköstä huolimatta.	Kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, säännöllinen perusopetuksen valvonnan laatu ja kehittäminen opettajainkokouksissa.
Otamme kuntalaiset ja henkilöstön aktiivisesti mukaan kehitystyöhön.	Hyvinvoiva, innostunut ja koulutus- ja kehittämismyönteinen henkilöstö. Henkilöstöä koulutetaan koulutussuunnitelman mukaisesti	Kehityskeskustelut ja koulutussuunnitelmat laaditaan 100 %:sti
	Huoltajien ja oppilaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen. Lisätään vuorovaikutusta ja yhteistyötä sidosryhmien välillä.	Palautekysely koulun toimivuudesta vanhemmille, vanhempainiltojen ja -tapaamisten määrä, oppilaskunnan kokoontumisten määrä
Henkilöstö voi hyvin.	Kehitetään henkilöstön toimintatapoja yhteisten arvojen pohjalta ja ideoidaan uutta. Henkilöstö toimii yhteisten arvojen mukaisesti ja on halukas osallistumaan päätöksentekoon. Arvojen kirkastaminen.	Kehityskeskusteluissa ilmenneet asiat ja niihin reagointi, koulutussuunnitelmat, opettajatiimien toiminta, säännöllinen pulssikysely
Työtilat ovat turvallisia ja terveellisiä.	Kiinteistöjen ja oppimisympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tukeminen. Seurataan terveellisyttä ja turvallisuutta aktiivisesti, sisäilmatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti.	Kiinteistöjen säännölliset ylläpito- ja korjaustoimenpiteet, terveydenhuollon palaute, sisäilmatyöryhmän kokoontumisten määrä.
Strategiatavoite: Elinvoima		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Teemme aktiivista yhteistyötä eri verkostoissa: yhdistysten, oppimisverkostojen, yritysten ja muiden julkisorganisaatioiden kanssa.	Kehitetään toimintaa ja palveluja kuntalaisten hyväksi. Osallistutaan aktiivisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin	Hankkeiden mahdollistama toiminta, jonka keskiössä Lemin kuntalaiset.

Strategiatavoite: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Talouden tasapainottamiseksi teemme jatkossakin toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia.	Toimiva palvelurakenne, säännöllinen taloudentilanteen seuraaminen, henkilöstön osallistaminen tasapainottamistoiimiin ja johdon talousosaamisen vahvistaminen	Tilinpäätös, koulutus, itsearviointi
Kohdennamme henkilöstöresurssit oikein.	Perusopetuslain mukainen henkilöstöresurssi, sijaisjärjestelytoiminnan kehittäminen	Henkilöstöresurssien seuraaminen ja reagointi talous huomioiden.
Lisäämme palveluiden kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta.	Kehitetään kustannusseuranta yhteistyössä taloushallinnon kanssa	Tilastokeskus, Tilastopalvelu Vipunen, Kuntien ja kuntayhtymien käyttötaloustiedot palveluluokakohtaisesti ja mahdolliset selvitykset (esim. FCG)

Perusopetuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat (1 000 e)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Myyntituotot	120,6	121,7	70,0	70,0	70,0
Maksutuotot	17,1	15,0	15,0	15,0	15,0
Tuet ja avustukset	96,8	94,4	73,0	16,2	0,0
Muut toimintatuotot	7,5	7,5	7,3	7,3	7,3
Toimintatulot	241,9	238,5	165,3	108,5	92,3
Henkilöstökulut	-2 319,7	-2 400,9	-2 589,2	-2 560,1	-2 619,2
Palvelujen ostot	-1 128,4	-1 225,1	-1 166,1	-1 130,8	-1 130,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81,1	-100,7	-100,0	-91,9	-91,0
Avustukset	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Muut toimintakulut	-478,0	-613,0	-574,9	-574,2	-559,3
Toimintamenot	-4 007,3	-4 339,9	-4 430,6	-4 357,3	-4 400,5
Toimintakate (Netto)	-3 765,4	-4 101,4	-4 265,3	-4 248,8	-4 308,2
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-90,9	-1,2	-0,8	-0,8	-0,8
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-3 856,2	-4 102,6	-4 266,1	-4 249,6	-4 309,0

Aikaisempina vuosina laskennallisissa kustannuksissa esitetyt poistot on kirjattu 1.1.2025 alkaen Teknisen lautakunnan ao, kiinteistöille, josta ne kohdistetaan perusopetuspalveluille sisäisenä pääomavuokrana (Muissa toimintakuluissa).

Tunnuslukuja

Perusopetuspalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kuukanniemen koulu, oppilaat 20.9.	90	87	79	79	81
Koulukeskus, 1-6 lk oppilaat 20.9.	125	118	103	103	99
Koulukeskus, 7-9 lk oppilaat 20.9.	120	121	128	111	97
Yhteensä oppilaat	335	326	310	293	277
Iltapäivätoimintaan osall. oppilaat 20.9.	20	24	24	24	24
Henkilöstö 31.12.	42	43	43	43	43
- Luokanopettajat	13	12	13	13	13
- Erityisopettajat	4	4	4	4	4
- Lehtorit	11	11	11	11	11
- Tuntiopettajat	1	0	1	1	1
- Koulunkäynnin- ja ip-toiminnanohjaajat	7	8	11	11	11
- Hallinto	1	2	2	2	2
- Määräaikaiset koulunkäynninohjaajat	5	6	1	1	1
Henkilöstö htv	-	39,6	39,08	39,08	39,08

Varhaiskasvatuspalvelut

(tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja)

Palvelusuunnitelma

Lemin kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjoaa lemiläisille lapsille suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutetaan tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja luonnonläheisessä ympäristössä ammatillisesti osaavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön toimesta.

Lemin kunnan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa painotetaan vuorovaikutus- ja tunnetaitojen harjoittelua, joka on noussut vahvasti huoltajien toiveena joka keväisessä asiakaskyselyssä. Henkilöstön työotteessa näkyy myönteisyys, kannustavuus, sensitiivisyys sekä sitoutuneisuus. Varhaiskasvatuksessa huomioidaan lapsen osallisuus sekä mielenkiinnon kohteet. Varhaiskasvatuksen työntekijät arvioivat toimintaansa mm. tiimipalavereissa, opettajien suunnittelu- ja arviointiajalla, KARVI:n arviointikriteeristöä hyödyntäen ja kehityskeskusteluissa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutussuunnitelman painopiste on vuosina 2025–2026 leikin ja leikkipedagogiikan kehittäminen sekä henkilöstön osaamisen vahvistaminen lasten moninaisten tuen tarpeiden vastaamiseen.

Koulutusten painopiste on koko henkilöstön yhteisissä koulutuskokonaisuuksissa. Koulutuksilla ja osaamisen kehittämisellä edistetään työhyvinvointia, yhteisöllisyyttä, yhtenäistä toimintakulttuuria sekä tahtotilaa varhaiskasvatuksen pedagogiseen kehittämiseen ja sen arviointiin yhdessä. Varhaiskasvatustyön arjessa ja työn piirteissä

on paljon voimaannuttavia elementtejä ja koulutuksen kautta henkilöstön on mahdollista kehittää positiivisia ja ratkaisukeskeisiä työtapoja.

Erityisvarhaiskasvatus järjestetään osana lapsen normaalia varhaiskasvatusta. Lemillä työskentelee yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Lisäksi päiväkodin apulaisjohtajan työajasta 60 % on varattu lapsiryhmien yleisen tuen toteutumisen tukemiseen ja kehittämiseen.

Varhaiskasvatuksessa varataan palkkarahat lapsimäärään suhteutetulle lakisääteiselle henkilöstölle.

Varhaiskasvatuksen talousarvioon on varattu määräraha 1.1.2026 alkaen varhaiskasvatuksen vaaterahaetuuteen. Vaaterahan kokonaiskustannukset ovat noin 3 000 €.

Hallitus uudistaa esiopetuksen tuen 1.8.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on turvata riittävä tuki sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Käytännössä tämä ei vielä näy, koska kaikki tehostetun tuen oppimissuunnitelmat, päätökset erityisestä tuesta ja erityisen tuen henkilökohtaiset opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmat on saatettava uuden lainsäädännön mukaisiksi viimeistään 31.8.2026.

Varhaiskasvatustalouden lakimuutosten myötä varhaiskasvatuksesta poistuu velvoitteet laatia paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia sekä vähennetään varhaiskasvatuksen tietovarantoon tallennettavien tietojen määrää.

Lakimuutokset eivät edellytä varhaiskasvatuksen järjestäjiä luopumaan paikallisista suunnitelmista. Varhaiskasvatuksen järjestäjät voivat jatkossakin laatia paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia ja näyttää vahvasti siltä, että paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia laaditaan jatkossakin.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitysprosessi on käynnistymässä Opetushallituksessa. Päivitysprosessin aikataulu ja perustepäivityksen laajuus täsmentyvät alkuvuodesta 2026.

Kotihoidon tuen Norjan malli otetaan käyttöön 2026 alkaen siten, että oikeus kotihoidon tukeen alkaa kolmen vuoden asumisajan jälkeen. Muutoksella tavoitellaan hiljattain maahan tulleiden pienten lasten vanhempien nykyistä nopeampaa kotoutumista ja työllistymistä sekä lasten integroitumista varhaiskasvatukseen osallistumisen kautta. Muutos koskee käytännössä perheitä, joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat muuttaneet EU:n ulkopuolelta kolmen vuoden sisällä. Täysimääräisesti muutos olisi voimassa 2029. Uudistuksella ei nähtävästi tällä hetkellä ole vaikutuksia Lemin varhaiskasvatuksen osalta.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Varhaiskasvatuspalvelut, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Vahvistamme hyvinvointia.	Lemillä on laadukkaat ja lasten sekä perheiden hyvintointia tukevat varhaiskasvatuspalvelut	Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutuminen, hyvinvointikyselyt
Kannustamme kuntalaisia liikkumaan.	Liikkumiseen kannustava varhaiskasvatustoiminta, lähialueiden luonnon ja liikunpaikkojen hyödyntäminen	Varhaiskasvatuksen liikuntasuositusten toteutuminen
Varhaiskasvatuksessa panostamme laadun ja sisällön kehittämiseen.	Varhaiskasvatuksen arvioinnin, hyvinvointiosaamisen ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen	Valssin varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän tulokset, kunnan varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman toteutuminen, kehittämishankkeiden määrä, koulutussuunnitelman toteutuminen
Otamme kuntalaiset ja henkilöstön mukaan kehitystyöhön.	Lasten ja huoltajien osallisuuden tukeminen	Päiväkotien tapahtumat, asiakaskyselyyn vastaaminen, arjen kohtaamiset ja lasten kokoukset, itsearviointi
Panostamme hallinnon avoimuuteen ja tiedolla johtamiseen.	Selkeät johtamisen rakenteet, hyvä johtoryhmä- ja valmistelutyö, avoin viestintä ja päätöksenteko	Johtoryhmän kokoukset, säännölliset varhaiskasvatuksen henkilöstöpalaverit, pedagogiset kahvilat ja itsearviointi.
Henkilöstö voi hyvin.	Riittävä henkilöstöresurssi, koulutusmyönteisyys, toimivat ja turvalliset toimitilat sekä työn, perhe, ja vapaa- ajan yhdistämisen tukeminen	Työhyvinvointikyselyt, kehityskeskustelut, koulutussuunnitelman toteutuminen, sairauspoissaolojen seuranta, sisäilmantöryhmän kokoukset, työsuojelutoiminta

Strategiatavoite: Elinvoima		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Vahvistamme kunnan vetovoimaa positiivisella kuntakuvalla.	Laadukkaan ja monipuolisen varhaiskasvatustoiminnan näkyväksi tekeminen. Myönteinen viestintä ja positiivisen työnantajakuvan vahvistaminen	Varhaiskasvatuksen Instagram ja kunnan Facebook päivitykset. Rekrytoinnit ja palaute.
Järjestämme kunnan palvelut lähellä ja asukaslähtöisesti.	Varhaiskasvatuspalvelut saatavilla nopeasti ja huoltajien toiveita kuunnellen	Palvelupäätökset
Teemme aktiivista yhteistyötä eri verkostoissa: yhdistysten, oppimisverkostojen, yritysten ja muiden julkisorganisaatioiden kanssa.	Vahva verkostoituminen lähialueella ja valtakunnallisesti muiden varhaiskasvatustoimijoiden kanssa	Verkostopalaverit, yhteistyö ja yhteishankkeet
Meillä on toimivat ja monipuoliset sähköiset palvelut.	Sähköisten palveluiden edelleen kehittäminen (Edlevo, Wilma, lomakkeet...)	Huoltajien palaute ja itsearviointi
Viestintämme on nopeaa ja monikanavaista.	Aktiivinen ja ajantasainen viestintä henkilöstön ja huoltajien kanssa. Viestintäkanavat tehokkaasti käytössä (sähköposti, palaverit, Wilma, sosiaalinen media...)	Huoltajien palaute ja itsearviointi

Strategiatavoite: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Talouden tasapainottamiseksi teemme jatkossakin toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia.	Toimiva palvelurakenne, säännöllinen taloudentilanteen seuraaminen, henkilöstön osallistaminen tasapainottamistoiimiin ja johdon talousosaamisen vahvistaminen	Tilinpäätös, koulutus, itsearviointi
Kohdennamme henkilöstöresurssit oikein.	Varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstöresurssi, hyvä työvuorosuunnittelu	Titaniatyövuorolistat, suhdeluvut, varhaiskasvatussuunnitelmien toteutuminen
Lisäämme palveluiden kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta.	Kehitetään kustannusseurantaa yhteistyössä taloushallinnon kanssa	Tilastokeskus, Tilastopalvelu Vipunen, Kuntien ja kuntayhtymien käyttötalous tiedot palveluluokakohtaisesti ja mahdolliset selvitykset (esim. FCG)

Varhaiskasvatuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat (1 000 e)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Myyntituotot	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Maksutuotot	68,9	52,4	52,4	52,4	52,4
Tuet ja avustukset	36,1	25,0	25,0	25,0	0,0
Muut toimintatuotot	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintatulot	105,6	77,4	77,4	77,4	52,4
Henkilöstökulut	-1 283,4	-1 363,9	-1 399,5	-1 433,4	-1 440,6
Palvelujen ostot	-432,6	-416,2	-419,2	-420,7	-427,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11,9	-12,2	-13,5	-13,5	-13,5
Avustukset	-99,3	-120,0	-120,0	-120,0	-120,0
Muut toimintakulut	-100,8	-196,9	-198,5	-200,2	-198,3
Toimintamenot	-1 928,0	-2 109,2	-2 150,7	-2 187,8	-2 199,8
Toimintakate (Netto)	-1 822,3	-2 031,8	-2 073,3	-2 110,4	-2 147,4
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-108,6	-1,5	-0,6	-0,5	-0,6
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 930,9	-2 033,3	-2 073,9	-2 110,9	-2 148,0

Aikaisempina vuosina laskennallisissa kustannuksissa esitetyt poistot on kirjattu 1.1.2025 alkaen Teknisen lautakunnan ao, kiinteistöille, josta ne kohdistetaan varhaiskasvatuspalveluille sisäisenä pääomavuokrana (Muissa toimintakuluissa).

Tunnuslukuja

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Esiopetus					
Esiopetuksen oppilaat 5v.	1	1	0	0	0
Esiopetuksen oppilaat 6v.	26	26	26	31	20
Varhaiskasvatus					
Esiop. täydentävä varhaiskasvatus	17	17	26	31	20
Varhaiskasvatus päiväkodissa	98	86	86	86	86
Henkilöstö	29	29	29	29	28
varhaiskasvatuksen opettajat	9	10	9	9	9
varhaiskasvatuksen erityisopettajat	1	1	1	1	1
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat	17	15	16	16	16
varhaiskasvatuksen hanketyöntekijät	0	0	1	1	0
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1
päiväkodin apulaisjohtaja	1	1	1	1	1
varhaiskasvatuksen ohjaajat	0	1	0	0	0
Henkilöstö, htv	-	29,0	28,0	28,0	28,0
kesätyöllistetyt nuoret, lkm	6	6	6	6	6

Kirjastopalvelut

(tilivelvollinen: Hyvinvointikoordinaattori)

Palvelusuunnitelma

Kirjastopalveluiden tehtävänä on vastata kuntalaisten sivistyksen, tiedon ja virkistyksen tarpeisiin. Kirjasto tukee opiskelua, omatoimista tiedonhankintaa sekä kirjallisuuden ja taiteen harrastamista, edistään näin asukkaiden henkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Kirjaston kokoelmiin kuuluu monipuolisesti aineistoa: kirjoja, lehtiä, musiikkia, elokuvia, äänikirjoja sekä sähköisiä aineistoja, joita voi käyttää verkkokirjaston kautta. Kaikki aineistot ovat asiakkaiden käytettävissä maksutta. Internetin välityksellä kirjaston kokoelmiin pääsee käsiksi mistä tahansa. Internetin kautta kokoelmaan on pääsy mistä tahansa. Lemin kirjasto toimii osana Etelä-Karjalan Heili-kirjastoa, joka mahdollistaa laajemman aineistojen ja palveluiden saatavuuden koko maakunnan alueella.

Kirjaston henkilökunta auttaa asiakkaita tiedonhankinnassa ja opastaa kirjaston palveluiden käytössä. Kirjasto tarjoaa tilan näyttelyille ja tapahtumille, joita järjestetään myös samassa rakennuksessa sijaitsevassa asukastilassa.

Kirjastossa on kunnan digitukitoiminta ja maksuton asiakaskone sekä kunnan kassatoiminto ja maksupääte.

Lemin kirjasto on osittainen omatoimikirjasto. Omatoimikirjasto mahdollistaa kirjaston käytön myös varsinaisten aukioloaikojen ulkopuolella. Asiakas voi omatoimiaikana lainata ja palauttaa aineistoa, lukea lehtiä, käyttää internetiä sekä viettää aikaa tai opiskella kirjaston tiloissa. Omatoimikirjaston avulla kirjastossa voi asioida 76 tuntia viikossa. Palveluaikojen on 21 tuntia viikossa.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Kirjastopalvelut, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030 mennessä		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tavoitearvo/tunnusluku
Tuemme ja mahdollistamme tapahtumia ja omaehtoisen toiminnan muotoja	Tarjoamme kuntalaisille ja muille mahdollisuuden tapahtumien ja näyttelyiden järjestämiseen kirjastossa ja asukastilassa.	näyttelyiden lukumäärä, tapahtumien lukumäärä
Otamme kuntalaiset ja henkilöstön aktiivisesti mukaan kehitystyöhön	Kannustamme kuntalaisia aktiivisuuteen kirjaston hyödyntämisessä, edistämme henkilöstöä kehittymistä ja kirjastopalveluiden kehittämistä	kirjallisuuseron kokoontumiskerrat ja osallistujien määrät, henkilöstön koulutukset
Kirjasto on kuntalaisten monipuolinen kohtaamispaikka.	Kirjasto on kaikille avoin ja monipuolinen kohtaamispaikka. Teemme päiväkotij- ja kouluyhteistyötä.	Tunnusluvut-taulukko: tapahtumat, näyttelyt, koululuokkavierailut

Strategiatavoite: Elinvoima		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Järjestämme kunnan palvelut lähellä ja asukaslähtöisesti.	Asiakaslähtöiset kirjastopalveluissa kuuntelemme asiakkaiden toiveita ja palautetta.	Tunnusluvut- taulukko: Lainaukset, fyysiset käynnit
Meillä on toimivat ja monipuoliset sähköiset palvelut.	Omatoimijalan ja verkkopalvelujen hyödyntäminen.	Tunnusluvut- taulukko: Omatoimijalan kävijämäärät, e-lainat, verkkokäynnit

Strategiatavoite: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Lisäämme palveluiden kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta.	Kustannustehokas toiminta. Kirjastopalveluiden järjestäminen talousarvion mukaisesti	Tilinpäätös, kustannukset/asukas

Kirjastopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat (1 000 e)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Myyntituotot	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
Maksutuotot	0,7	0,4	0,4	0,4	0,4
Tuet ja avustukset	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut toimintatuotot	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimintatulot	1,8	1,4	1,4	1,4	1,4
Henkilöstökulut	-75,4	-55,2	-56,2	-57,7	-59,0
Palvelujen ostot	-36,9	-36,9	-40,8	-40,7	-41,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17,4	-22,9	-22,9	-22,9	-22,9
Muut toimintakulut	-27,7	-25,8	-26,7	-25,8	-25,9
Toimintamenot	-157,3	-140,7	-146,6	-147,1	-148,8
Toimintakate (Netto)	-155,5	-139,3	-145,2	-145,7	-147,4
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-3,2	0,0	-2,2	-2,2	-2,2
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-158,7	-139,3	-147,4	-147,9	-149,6

Tunnuslukuja

Kirjastopalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Henkilöstön lukumäärä	2	1	1	1	1
Kesätyöllistetyt nuoret, lkm	1	2	3	3	3
Kustannukset €/asukas	55	49	51	51	51
Lainaukset/asukas	10	10	10	10	10
Käynnit/asukas	4	4	4	4	4
Tapahtumat, lkm	17	3	3	3	3
Kokonaislainausten määrä/v	28 484	32 000	32 000	32 000	
Fyysiset käynnit/v	10 718	10 000	10 000	10 000	
Verkkokäynnit	15 955	15 000	15 000	15 000	
Näyttelyt	9	7	9	9	9
Koululuokkavierailut	60	53	53	53	53
Kirjalaatikat Kn koulu	6	11	6	6	6
Liikuntavälinelainat	12	20	20	20	20
Omatoimijalan käyttäjämäärät					

Vapaa-aikapalvelut

(tilivelvollinen: hyvinvointikoordinaattori)

Palvelusuunnitelma

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on edistää kuntalaisten fyysistä, henkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Palvelut luovat edellytyksiä monipuoliselle ja omaehtoiselle kansalaistoiminnalle sekä tukevat aktiivista arkea.

Järjestöyhteistyön kautta tuetaan yhdistysten ja järjestöjen toimintaa, jotta ne voivat tarjota harrastusmahdollisuuksia eri ikäryhmille – lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille. Yhteistyö sisältää muun muassa järjestöparlamentin, avustukset, järjestöoppaan, kesälehdien sekä mahdollisuuden käyttää asukastilaa kokoontumisiin ja tapahtumiin.

Vapaa-aikapalvelut tekevät yhteistyötä sekä kunnan omien että maakunnan muiden toimijoiden kanssa, ja toiminnassa hyödynnetään myös erilaisia hankkeita.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluissa mahdollistetaan eri ikäisten liikkumista ja terveellisiä elintapoja. Toimintaan kuuluu urheiluseurojen tukeminen avustuksin, erityisryhmien liikkumismahdollisuuksien tukeminen sekä liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen.

Tavoitteena on, että liikuntapaikat ja luontoreitit ovat kaikkien kuntalaisten, kesäasukkaiden ja matkailijoiden käytettävissä. Suunnittelussa huomioidaan esteettömyys ja yhdenvertaisuus eri taajamien välillä.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluissa vaalitaan paikallista kulttuuriperintöä ja tuetaan kulttuurijärjestöjen toimintaa. Tukea tarjotaan muun muassa avustusten ja tapahtumien näkyvyyden kautta.

Kesätoria kehitetään yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa, mikä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja rikastuttaa alueen kulttuuritarjontaa.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden painopiste on nuortentilatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä. Nuortentilassa nuoret voivat viettää turvallista vapaa-aikaa, tavata kavereita ja osallistua toimintaan.

Etsivä nuorisotyö tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta nuorille, jotka kaipaavat apua elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Tavoitteena on ohjata nuoria terveellisten ja mielekkäiden toimintojen pariin, vahvistaa osallisuutta sekä kannustaa vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin.

Vapaa sivistystyö

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista sekä sosiaalista, henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Toimintaa järjestetään yhteistyössä Savitaipaleen kansalaisopiston, Savitaipaleen musiikkikoulun sekä Lappeenrannan taiteen perusopetusta tarjoavien yksiköiden kanssa, talousarviomäärärahojen puitteissa.

Määrärahoja pyritään kohdentamaan siten, että taiteen eri osa-alueet ovat mahdollisimman kattavasti edustettuina. Kansalaisopisto kerää asiakaspalautetta kuntalaisilta toiminnan kehittämiseksi ja palveluiden parantamiseksi.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Vapaa-aikapalvelut, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Vahvistamme hyvinvointia.	Teemme yhteistyötä maakunnallisten järjestöjen, yhdistysten, hyvinvointialueen ja lähialueen kuntien kanssa.	yhteiset hankkeet, tapahtumat ja tilaisuudet, osallistujien määrä
Kannustamme kuntalaisia liikkumaan.	Tarjoamme ja kehitämme monipuolisia liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia kaikille ikäryhmille tasapuolisesti eri taajamissa. Liikuntapaikkojen tiedot löytyvät helposti kunnan verkkosivuilta.	Tunnusluvut-taulukko: kuntosalin käyttäjämäärä, liikuntapaikkojen ja luontoreittien lukumäärä (lipas)
Tuemme ja mahdollistamme tapahtumia ja omaehtoisen toiminnan muotoja.	Edistämme osallisuutta ja vapaaehtoistoimintaa järjestöille avustuksien muodossa sekä mahdollisuuden järjestää kokoontumisia ja tapahtumia maksutta asukastilassa.	Asukastilan varausten lukumäärä, eri varaajien lukumäärä, järjestöavustusta saavien määrä
Tuotamme hyvinvointia edistäviä ennaltaehkäiseviä palveluja.	Tuemme nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ohjaamme heitä kohti terveellisiä elämäntapoja.	Nuorisotilan kävijämäärät, nuorisotyön tapahtumat, retket

Strategiatavoite: Elinvoima		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Vahvistamme kunnan vetovoimaa positiivisella kuntakuvalla.	Teemme yhteistyötä hyvinvointialueen ja muiden yhteistyöverkostojen kanssa tuottaaksemme ennaltaehkäiseviä palveluja, jotka edistävät hyvinvointia kaikissa ikäryhmissä.	Aloitteiden määrä ja toimenpiteet, hankeraportointi, hyvinvointikertomus / indikaattorit
Järjestämme kunnan palvelut lähellä ja asukaslähtöisesti.	Keräämme kaikenikäisten kuntalaisten näkemyksiä aloitteiden, kyselyiden, palautteiden sekä järjestöparlamentin avulla.	kyselyiden, palautteiden ja aloitteiden määrä
Teemme aktiivista yhteistyötä eri verkostoissa: yhdistysten, oppimisverkostojen, yritysten ja muiden julkisorganisaatioiden kanssa.	Tuemme monipuolistin harrastusmahdollisuuksien toteuttamista ja teemme tiivistä yhteistyötä kansalaisopiston sekä taiteen perusopetusta järjestävien tahojen kanssa.	Tunnusluvut-taulukko: Kurssien määrät, opetustuntien määrät, opiskelijamäärät

Strategiatavoite: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Tehostamme toimintoja ja etsimme uusia työskentelutapoja.	Tuotamme palveluja ja toimintoja taloudellisesti määrärahojen puitteissa ja hankkeita hyödyntäen	määrärahan toteutuminen, hankkeiden lukumäärä

Vapaa-aikapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat (1 000 e)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Myyntituotot	22,4	16,0	17,2	17,2	17,2
Tuet ja avustukset	14,7	51,9	4,3	4,3	4,3
Muut toimintatuotot	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0
Toimintatulot	37,1	69,1	21,5	21,5	21,5
Henkilöstökulut	-113,0	-158,3	-121,0	-124,5	-127,6
Palvelujen ostot	-68,5	-154,1	-189,1	-191,4	-192,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11,4	-26,4	-19,6	-19,6	-19,6
Avustukset	-25,2	-33,0	-31,5	-31,5	-31,5
Muut toimintakulut	-42,8	-49,0	-57,4	-56,2	-56,7
Toimintamenot	-260,8	-420,8	-418,6	-423,2	-428,4
Toimintakate (Netto)	-223,8	-351,7	-397,1	-401,7	-406,9
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-19,3	-11,6	-11,0	-9,7	-7,6
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-243,1	-363,3	-408,1	-411,4	-414,5

Tunnuslukuja

Vapaa-aikapalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Henkilöstö	2	3	2	2	2
Kesätyöllistetyt nuoret, lkm	1	1	1	1	1
Nuorisovaltuuston kokoukset, kpl	0	4	4	4	4
Kuntosalin käyttäjämäärä	-	300	300	300	300
Liikunta, avustusta saaneet yhteisöt	9	8	8	8	8
Liikuntapaikat, lkm	66	66	66	66	66
Luontoreitit, lkm		4	4	4	4
Nuoriso, avustusta saaneet yhteisöt	3	4	4	4	4
Nuorisotilan aukiolo, pv/v	108	130	130	130	130
Nuorisotilakäynnit, lkm/v	1 850	1 600	1 600	1 600	1 600
Nuoriso, hankkeiden määrä	1	1	0	0	0
Kulttuuri, avustusta saaneet yhteisöt	9	6	6	6	6
Asukastila varaukset	336	250	250	250	250
Asukastilan nuortenillat	8	-	8	8	8
Asukastilan nuortentilakäynnit, lkm/v	63	-	63	63	63

Vapaa sivistystyö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kansalaisopiston opetustunnit	1 097	1 000	1 000	1 000	
Kansalaisopiston netto-opiskelijat	-	250	250	250	
Kansalaisopiston kurssit					
- Kädentaitojen ryhmät	13	8	8	8	8
- Liikuntaryhmät	21	10	11	11	11
- Kuvataideryhmä	3	0	2	2	2
- Kieliryhmät	5	3	1	1	1
- Sanataide ja ilmaisuryhmät	2	1	1	1	1
- Musiikkiryhmät	3	1	1	1	1
Savitaipaleen musiikkikoulun oppilaat	15	15	15	15	15
Savitaipaleen musiikkikoulu/konsertit	1	1	1	1	1
Lappeenrannan musiikkiopiston oppilaat	10	10	10	10	10
Lappeenrannan tanssiopiston oppilaat	10	10	10	10	10
Lappeenrannan kuvataidekoulun oppilaat	2	2	2	2	2
Taidekoulu Estradin oppilaat			4	4	4

Tulosalueet yhteensä

Sivistyslautakunta					
Tuloarviot ja määrärahat (1 000 e)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Myyntituotot	143,4	138,2	87,7	87,7	87,7
Maksutuotot	86,7	67,8	67,8	67,8	67,8
Tuet ja avustukset	147,8	171,3	102,3	45,5	4,3
Muut toimintatuotot	8,5	9,2	7,8	7,8	7,8
Toimintatulot	386,4	386,4	265,6	208,8	167,6
Henkilöstökulut	-3 799,1	-3 984,7	-4 173,0	-4 182,5	-4 253,3
Palvelujen ostot	-1 703,9	-1 833,7	-1 818,5	-1 786,9	-1 795,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-122,0	-162,7	-156,5	-148,4	-147,5
Avustukset	-124,7	-153,3	-151,8	-151,8	-151,8
Muut toimintakulut	-649,3	-884,7	-857,6	-856,4	-840,2
Toimintamenot	-6 399,0	-7 019,1	-7 157,3	-7 126,1	-7 188,2
Toimintakate (Netto)	-6 012,5	-6 632,7	-6 891,7	-6 917,3	-7 020,6
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-222,0	-14,3	-14,6	-13,2	-11,2
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-6 234,5	-6 647,0	-6 906,3	-6 930,5	-7 031,8